

PRAVNI IZVORI ZASTUPNIČKIH PRAVA I DUŽNOSTI

Materijalna i druga prava zastupnika u Hrvatskom saboru vezano uz nadležnost Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove uređena su **Ustavom Republike Hrvatske** („Narodne novine“, br. 56/90., 135/97., 8/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01, 55/01.,76/10., 85/10. i 5/14.), **Poslovnikom Hrvatskoga sabora** („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20., 123/20. i 86/23. – u daljnjem tekstu: Poslovnik), **Zakonom o pravima i dužnostima zastupnika u Hrvatskom saboru** („Narodne novine“, br. 55/00., 107/01., 86/09., 91/10., 49/11., 12/12., 102/14. – Odluka USRH i 44/17. - u daljnjem tekstu: Zakon), **Zakonom o obvezama i pravima državnih dužnosnika** („Narodne novine“, br. 101/98., 135/98., 105/99., 25/00., 73/00., 30/01., 59/01., 114/01., 153/02., 163/03., 16/04., 30/04., 121/05., 151/05., 141/06., 17/07., 34/07.,107/07., 60/08., 38/09., 150/11., 22/13., 102/14., 103/14. – Odluka USRH, 3/15., 93/16. i 66/19.), **Zakonom o sprječavanju sukoba interesa** („Narodne novine“, br. 143/21.), **Odlukom o smještaju zastupnika Hrvatskoga sabora u Zagrebu u vrijeme zasjedanja Sabora, radnih tijela i klubova zastupnika** („Narodne novine“, br. 144/02. - pročišćeni tekst, 158/03., 38/05., 44/05. – pročišćeni tekst, 47/16. i 75/24.), **Odlukom o uvjetima korištenja službenih osobnih automobila, mobilnih telefona, sredstava za službena putovanja, poslovnih kreditnih kartica i sredstava reprezentacije** („Narodne novine“, br. 137/02. – pročišćeni tekst, 18/06., 59/16. i 75/24.), **Odlukom o zastupničkom paušalu** („Narodne novine“, br. 14/03., 70/04. i 56/17.) i **Odlukom o visini dnevnice za službeno putovanje u zemlji i visini naknada za državne dužnosnike, suce i druge pravosudne dužnosnike, te ostale zaposlene koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna, a čija prava nisu uređena kolektivnim ugovorima** („Narodne novine“, br. 117/12. - navedena Odluka sukladno članku 67. stavku 2. Zakona o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2024. godinu („Narodne novine“, br. 149/23. – u daljnjem tekstu: Zakon) ostaje na snazi do stupanja na snagu odluke iz članka 66. stavka 1. Zakona).

PRAVA NA TEMELJU USTAVA REPUBLIKE HRVATSKE („Narodne novine“, br. 56/90., 135/97., 8/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01, 55/01.,76/10., 85/10. i 5/14.)

Zastupnici u Hrvatskom saboru **primaju stalnu novčanu naknadu i imaju druga prava određena zakonom** (članak 74. stavak 2.).

PRAVA NA TEMELJU POSLOVNIKA HRVATSKOGA SABORA („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20., 123/20. i 86/23.)

Na dan konstituiranja Sabora zastupnik počinje obnašati zastupničku dužnost i do dana prestanka mandata ima prava i dužnosti zastupnika utvrđene Ustavom Republike Hrvatske, zakonom i Poslovnikom (članak 9. stavak 1.).

Zamjenik zastupnika počinje obnašati zastupničku dužnost na dan kada Sabor odlukom utvrdi zakonske pretpostavke za primjenu instituta zamjenjivanja (članak 9. stavak 2.).

Zastupnik ima pravo na stalna novčana primanja i druga prava sukladno zakonu (članak 14., stavak 1., podstavak 6.).

Zastupnik od dana konstituiranja Sabora, odnosno od početka obnašanja zastupničke dužnosti do dana konstituiranja novog saziva Sabora, odnosno do dana prestanka obnašanja zastupničke dužnosti, ima pravo na stalna novčana primanja i druga prava sukladno zakonu (članak 21.).

Za vrijeme mirovanja zastupničkog mandata zastupniku miruju sva prava i dužnosti, ako zakonom ili ovim Poslovnikom nije drugačije određeno (članak 12. stavak 2.).

Pojedinačna rješenja o plaći i drugim primanjima zastupnika donosi Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove Hrvatskoga sabora (članak 105. podstavak 6.).

O raspodjeli raspoloživoga radnog prostora u Saboru i stanova za službene potrebe u Zagrebu odlučuje Predsjedništvo Sabora u skladu sa zakonom i u suradnji s tajnikom Sabora (članak 37. stavak 1. podstavak 7.).

PRAVA NA TEMELJU ZAKONA O PRAVIMA I DUŽNOSTIMA ZASTUPNIKA U HRVATSKOM SABORU („Narodne novine“, br. 55/00., 107/01., 86/09., 91/10., 49/11., 12/12., 102/14. – Odluka USRH i 44/17.)

Ovim se **Zakonom uređuju prava i dužnosti zastupnika u Hrvatskom saboru koja se odnose na plaću, mirovine, naknade, ostala primanja i druga prava na osnovi obnašanja zastupničke dužnosti** (članak 1.).

Zastupnici u Hrvatskom saboru **imaju pravo na plaću, mirovinu, naknade, ostala primanja i druga prava na osnovi obnašanja zastupničke dužnosti pod uvjetima i na način kako je utvrđeno posebnim propisima ako ovim Zakonom nije što drukčije određeno** (članak 2.).

I. PRAVA NA OSNOVI OBNAŠANJA ZASTUPNIČKE DUŽNOSTI

1. Pravo na plaću - plaća se utvrđuje prema odredbama Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika (članak 3. stavak 1. točka 1. i članak 4. stavak 1.).

2. Pravo na razliku plaće - zastupnik koji ne ostvaruje plaću na temelju obnašanja zastupničke dužnosti ima pravo na razliku plaće koju bi ostvario na temelju obnašanja zastupničke dužnosti i plaće koju ostvaruje po drugoj osnovi, ako je plaća koju ostvaruje po drugoj osnovi manja (članak 3. stavak 1. točka 1. i članak 4. stavak 2.).

3. Pravo na zastupnički paušal – zastupnik ima pravo na zastupnički paušal **za povećane materijalne troškove u obnašanju zastupničke dužnosti u mjesečnoj svoti od 10 dnevnica za službeno putovanje u Republici Hrvatskoj koje ne podliježe oporezivanju**, a njegovu visinu i način isplate Odlukom određuje Odbor za izbor, imenovanje i upravne poslove (članak 3. stavak 1. točka 3. i članak 6.).

4. Pravo na radni prostor – osigurava se zastupniku u Hrvatskom saboru **prema mogućnostima i redoslijedu zastupničkih dužnosti iz članka 12. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika**.

Pravo na radni prostor u Hrvatskom saboru imaju i zastupnici nacionalnih manjina, izabrani u posebnim izbornim jedinicama (članak 20.).

II. PRAVA NAKON PRESTANKA OBNAŠANJA ZASTUPNIČKE DUŽNOSTI

1. Pravo na naknadu plaće nakon prestanka obnašanja zastupničke dužnosti (6+6 mjeseci) – zastupnik koji je dužnost obnašao najmanje jednu godinu, nakon prestanka obnašanja dužnosti sve do početka ostvarivanja plaće po drugoj osnovi ili do ispunjavanja uvjeta za mirovinu ima:

- za vrijeme od šest mjeseci od dana prestanka obnašanja zastupničke dužnosti, pravo na naknadu u visini plaće koju ostvaruje zastupnik na istoj dužnosti,
- za sljedećih šest mjeseci pravo na naknadu u visini 50% plaće koju ostvaruje zastupnik na toj dužnosti (članak 5. stavak 1.).

2. Pravo na naknadu plaće nakon prestanka obnašanja zastupničke dužnosti (3+3 mjeseca) – zastupnik koji je dužnost obnašao manje od jedne godine, ali više od tri mjeseca, nakon prestanka obnašanja zastupničke dužnosti sve do početka ostvarivanja plaće po drugoj osnovi ili do ispunjenja uvjeta za mirovinu ima, tri mjeseca od dana prestanka obnašanja zastupničke dužnosti, pravo na naknadu u visini plaće koju ostvaruje zastupnik na toj dužnosti, a sljedeća tri mjeseca pravo na naknadu u visini 50% plaće koju ostvaruje zastupnik na toj dužnosti (članak 5. stavak 2.).

Zahtjev za ostvarivanje naknade plaće nakon prestanka obnašanja zastupničke dužnosti **potrebno je dostaviti Odboru** za izbor, imenovanja i upravne poslove koji odlučuje o navedenom pravu te donosi pojedinačna rješenja (članak 105. stavak 1. podstavak 6. Poslovnika).

Pravo na naknadu plaće nakon prestanka obnašanja zastupničke dužnosti iz članka 5. ovog Zakona nema zastupnik:

- koji je podnio ostavku na zastupničku dužnost
- kojem je prestao mandat jer je pravomoćnom sudskom presudom osuđen na kaznu

- zatvora u skladu s odredbama posebnog Zakona
- koji obnaša dužnost gradonačelnika ili općinskog načelnika, odnosno njegova zamjenika, bez obzira obnaša li tu dužnost bez zasnivanja radnog odnosa u jedinici lokalne samouprave
  - **koji je na temelju sporazuma iz članka 8.a ovoga Zakona raspoređen, odnosno vraćen na rad** na poslove koje je obavljao prije obnašanja zastupničke dužnosti ili na druge odgovarajuće poslove, bez provedbe javnog natječaja
  - **koji je na temelju ugovora iz članka 8.b ovoga Zakona vraćen na rad** na poslove na kojima je radio prije obnašanja zastupničke dužnosti ili na druge odgovarajuće poslove (članak 5.a).

3. Pravo povratka na rad

Zastupnik nakon prestanka obnašanja zastupničke dužnosti, ima pravo rasporeda, odnosno povratka na rad, na poslove koje je obavljao prije obnašanja zastupničke dužnosti ili na druge odgovarajuće poslove, ako je bio zaposlen na neodređeno vrijeme u tijelima državne uprave, pravosudnim tijelima, kaznenim tijelima, stručnoj službi Hrvatskoga sabora, Uredu predsjednika Republike Hrvatske, stručnoj službi i uredima Vlade Republike Hrvatske, stručnoj službi Ustavnog suda Republike Hrvatske, stručnoj službi pučkog pravobranitelja, stručnoj službi pravobranitelja za djecu, stručnoj službi pravobranitelja za ravnopravnost spolova, stručnoj službi pravobranitelja za osobe s invaliditetom, Državnom uredu za reviziju i u drugim tijelima koja se osnivaju za obavljanje državne službe, tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave, javnoj službi, izvanproračunskim fondovima, pravnim osobama u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske i pravnim osobama u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, bez provedbe javnog natječaja.

Sporazumom između zastupnika i čelnika tijela, odnosno osobe ovlaštene za zastupanje u ostvarivanju prava i obveza iz radnog odnosa ili u svezi s radnim odnosom, pobliže će se odrediti uvjeti i rokovi ostvarivanja prava iz stavka 1. ovoga članka.

Zahtjev za raspored, odnosno povratak na rad zastupnik mora podnijeti najkasnije u roku od 15 dana od dana prestanka obnašanja zastupničke dužnosti.

Čelnik tijela, odnosno osoba ovlaštena za zastupanje u ostvarivanju prava i obveza iz radnog odnosa ili u svezi s radnim odnosom, dužan je u roku od 45 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stavka 3. ovoga članka donijeti odluku o rasporedu, odnosno povratku na rad zastupnika iz stavka 1. ovoga članka.

Zastupnik iz stavka 1. ovoga članka nakon prestanka obnašanja zastupničke dužnosti do rasporeda, odnosno povratka na rad na poslove koje je obavljao prije obnašanja zastupničke dužnosti ili na druge odgovarajuće poslove, ima pravo na naknadu najviše do iznosa dviju plaća sukladno članku 5. ovoga Zakona.

Zastupniku iz stavka 1. ovoga članka kojem čelnik tijela, odnosno osoba ovlaštena za zastupanje u ostvarivanju prava i obveza iz radnog odnosa ili u svezi s radnim odnosom, nije donijela odluku o rasporedu, odnosno povratku na rad u roku iz stavka 4. ovoga članka, ima pravo na naknadu plaće sukladno članku 5. ovoga Zakona od dana prestanka obnašanja zastupničke dužnosti. (članak 8.a).

Zastupnik koji nije bio zaposlen kod poslodavca iz članka 8.a stavka 1. ovoga Zakona, nakon prestanka obnašanja zastupničke dužnosti, ima pravo povratka na rad, na poslove na kojima je radio prije obnašanja zastupničke dužnosti ili na druge odgovarajuće poslove kod poslodavca kod kojeg je bio u radnom odnosu na neodređeno vrijeme prije početka obnašanja zastupničke dužnosti, uz suglasnost bivšeg poslodavca.

Ugovorom između zastupnika i bivšeg poslodavca pobliže će se odrediti uvjeti i rokovi ostvarivanja prava iz stavka 1. ovoga članka.

Zahtjev za povratak na rad zastupnik iz stavka 1. ovoga članka mora podnijeti najkasnije u roku od 15 dana od dana prestanka obnašanja zastupničke dužnosti.

Poslodavac iz stavka 1. ovoga članka dužan je u roku od 45 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stavka 3. ovoga članka donijeti odluku o povratku na rad zastupnika iz stavka 1. ovoga članka.

Zastupnik iz stavka 1. ovoga članka nakon prestanka obnašanja zastupničke dužnosti do povratka na rad kod poslodavca iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na naknadu najviše do iznosa dviju plaća sukladno članku 5. ovoga Zakona.

Zastupnik iz stavka 1. ovoga članka kojem poslodavac nije donio odluku o povratku na rad u roku iz stavka 4. ovoga članka ima pravo na naknadu plaće sukladno članku 5. ovoga Zakona od dana prestanka obnašanja zastupničke dužnosti. (članak 8.b)

4. Pravo na mirovinu

a) Zastupnik nakon prestanka zastupničkog mandata ostvaruje pravo na mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju. Na tako ostvarene mirovine ne primjenjuje se odredba članka 1.a Zakona o najvišoj mirovini (članak 3. stavak 1. točka 4. i članak 8.).

b) Sukladno Odluci i Rješenju Ustavnog suda Republike Hrvatske (br. U-I-4113/2008. i dr. od 12. kolovoza 2014., „Narodne novine“, br. 102/14.), zastupnik koji je obnašao zastupničku dužnost i u prijašnjim sazivima Hrvatskoga sabora, to jest prije 22. prosinca 2011., a do tog dana nije ostvario pravo na zastupničku mirovinu, ima pravo na zastupničku mirovinu prema propisima koji su važili u vrijeme kad je obnašao zastupničku dužnost, bez obzira na vrijeme podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava na zastupničku mirovinu.

Zastupnik koji ispunjava uvjete za zastupničku mirovinu sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske, pravo na zastupničku mirovinu ostvaruje podnošenjem zahtjeva Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

Institut zastupničke mirovine ukinut je Zakonom o izmjenama Zakona o pravima i dužnostima zastupnika u Hrvatskom saboru („Narodne novine“, br. 12/12.), a navedeni Zakon stupio je na snagu 03. veljače 2012. i primjenjuje se na sve zastupnike koji su zastupničku dužnost prvi puta obnašali u 7. sazivu, kao i na zastupnike budućih saziva.

PRAVA NA TEMELJU ZAKONA O OBVEZAMA I PRAVIMA DRŽAVNIH DUŽNOSNIKA („Narodne novine“, br. 101/98., 135/98., 105/99., 25/00., 73/00., 30/01., 59/01., 114/01., 153/02., 163/03., 16/04., 30/04., 121/05., 151/05., 141/06., 17/07., 34/07., 107/07., 60/08., 38/09., 150/11., 22/13., 102/14., 103/14. – Odluka USRH, 3/15., 93/16. i 66/19. – u daljnjem tekstu: Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika) **I ZAKONA O SPRJEČAVANJU SUKOBA INTERESA** („Narodne novine“, br.143/21. - u daljnjem tekstu: Zakon o sprječavanju sukoba interesa)

Ovim zakonima zastupnici su utvrđeni kao državni dužnosnici, odnosno obveznici u smislu navedenih zakona (članak 1. stavak 2. podstavak 2. i 3. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika i članak 3. stavak 1. točka 2. i 3. Zakona o sprječavanju sukoba interesa).

I. PRAVA ZA VRIJEME OBNAŠANJA ZASTUPNIČKE DUŽNOSTI

1. Pravo na plaću - Plaća se utvrđuje množenjem osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika koju određuje Vlada Republike Hrvatske posebnom odlukom s koeficijentom utvrđenim za određene dužnosnike.

Koeficijenti za izračun plaće dužnosnika Hrvatskoga sabora su:

- predsjednik Hrvatskoga sabora	7,86
- potpredsjednici Hrvatskoga sabora	7,14
- predsjednici radnih tijela Hrvatskoga sabora	6,42
- potpredsjednici radnih tijela Hrvatskoga sabora	5,70
- zastupnici Hrvatskoga sabora	5,27

(članak 12. stavak 1., 2. i 3. točka 2.a), 3.a), 4.a), 5.a) i 7.a) Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika).

Predsjednik kluba zastupnika, glede prava i obveza, ima položaj predsjednika radnog tijela Sabora (članak 29. stavak 3. Poslovnika).

Plaća dužnosnika uvećava se za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža, a najviše za 20% (članak 12. stavak 4. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika i Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske - "Narodne novine", br. 34/07., od 21. ožujka 2007.).

Rješenje o plaći donosi Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove Hrvatskoga sabora (članak 12c. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika).

Sukladno **članku 22. Poslovnika Hrvatskoga sabora**, zastupnici su dužni odmah nakon početka obnašanja zastupničke dužnosti **ispuniti zastupnički upitnik u kojem se izjašnjavaju da li žele koristiti pravo na plaću**. Ukoliko žele ostvarivati plaću u Hrvatskom saboru **dužni su dostaviti zahtjev Odboru za izbor, imenovanja i upravne poslove s datumom od kojeg žele stupiti u radni odnos u Saboru i Elektronički zapis Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o radno-pravnom statusu (radnom stažu)**. **Vezano uz navedeno, zastupnici se također prethodno moraju javiti Službi za pravne poslove i ljudske potencijale radi prijave na obvezno zdravstveno i mirovinsko osiguranje.**

Dužnosnici koji za vrijeme obnašanja javne dužnosti primaju plaću za dužnost koju obnašaju ne smiju primiti drugu plaću ni naknadu za obnašanje druge javne dužnosti, osim ako je zakonom drugačije propisano. **Plaćom dužnosnika smatra se svaki novčani primitak za obnašanje javne dužnosti, osim naknade putnih i drugih troškova za obnašanje javne dužnosti** (članak 5. stavak 1. točka 2. i članak 16. Zakona o sprječavanju sukoba interesa).

2. Pravo na naknadu određenih materijalnih troškova – materijalni troškovi na koje zastupnici imaju pravo su:

a) naknada za odvojeni život – ima zastupnik koji ima prebivalište udaljeno više od 50 km od Zagreba i koji u vrijeme zasjedanja Sabora, radnih tijela i klubova zastupnika koristi smještaj u stanovima za službene potrebe, u unajmljenim stanovima i iznimno hotelski smještaj, te zastupnik koji ima prebivalište udaljeno više od 50 km od Zagreba, a u vrijeme zasjedanja Sabora, radnih tijela i klubova zastupnika ima osiguran smještaj u Zagrebu u stanu koji je u njegovu vlasništvu ili vlasništvu člana uže obitelji (točka I. i točka II. stavak 4. Odluke o smještaju zastupnika Hrvatskoga sabora u Zagrebu u vrijeme zasjedanja Sabora, radnih tijela i klubova zastupnika);

Navedena naknada iznosi 132,72 eura i isključuje pravo zastupnika na dnevnice za dan dolaska i povratka sa zasjedanja odnosno sa sjednice radnog tijela ili kluba zastupnika (točka V. stavak 1. Odluke o visini dnevnice za službeno putovanje u zemlji i visini naknada za državne dužnosnike, suce i druge pravosudne dužnosnike, te ostale zaposlene koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna, a čija prava nisu uređena kolektivnim ugovorima („Narodne novine“, br.117/12.) i točka II. stavak 5. Odluke o smještaju zastupnika Hrvatskoga sabora u Zagrebu u vrijeme zasjedanja Sabora, radnih tijela i klubova zastupnika).

Zastupnik naknadu za odvojeni život ostvaruje na osobni zahtjev sukladno ispunjenom Zastupničkom upitniku i Zahtjevu za ostvarivanje prava u Hrvatskom saboru, a rješenje donosi Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove Hrvatskoga sabora, nakon obavijesti tajnika Sabora o osiguranom smještaju u Zagrebu (članak 13. stavak 1. točka 1. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika i točka I. stavak 2. Odluke o smještaju zastupnika Hrvatskoga sabora u Zagrebu u vrijeme zasjedanja Sabora, radnih tijela i klubova zastupnika). Ukoliko zastupnik pravo na naknadu za odvojeni život ostvaruje sukladno točki II. stavku 4. Odluke Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove Hrvatskoga sabora rješenje donosi po danoj Izjavi zastupnika o osiguranom smještaju u stanu koji je u njegovu vlasništvu ili vlasništvu člana uže obitelji;

b) naknadu troškova za službeno putovanje – službena putovanja u inozemstvo zastupnicima odobrava predsjednik Hrvatskoga sabora, a službena putovanja u tuzemstvo odobrava tajnik Hrvatskoga sabora. U oba slučaja zastupnici su dužni prije putovanja i ispostavljanja putnog naloga dostaviti predsjedniku, odnosno tajniku Hrvatskoga sabora pisano

obrazloženje o svrsi putovanja i priložiti upućeni poziv (točka V. Odluke o uvjetima korištenja osobnih automobila, mobilnih telefona, sredstava za službena putovanja, poslovnih kreditnih kartica i sredstava reprezentacije).

Na navedene naknade primjenjuju se propisi koji se odnose na te naknade za ostale korisnike državnog proračuna (članak 13. stavak 2. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika).

3. Životno osiguranje - svi državni dužnosnici imaju pravo na životno osiguranje, odluku o vrsti i visini osiguranja za zastupnike donosi Hrvatski sabor (članak 16. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika).

PRAVA NA TEMELJU ODLUKE O SMJEŠTAJU ZASTUPNIKA HRVATSKOGA SABORA U ZAGREBU U VRIJEME ZASJEDANJA SABORA, RADNIH TIJELA I KLUBOVA ZASTUPNIKA („Narodne novine“, br. 144/02. - pročišćeni tekst, 158/03., 38/05., 44/05. – pročišćeni tekst, 47/16. i 75/24.)

1. Pravo na smještaj – ima zastupnik koji ima prebivalište udaljeno više od 50 km od Zagreba te mu se u vrijeme zasjedanja Sabora, radnih tijela i klubova zastupnika osigurava smještaj:

- u stanovima za službene potrebe,
- u unajmljenim stanovima,
- iznimno hotelski smještaj (točka I. stavak 1.).

2. Naknada za smještaj – određuje se u mjesečnom iznosu 650 eura za najam stana i isplaćuje najmodavcu iz sredstava osiguranih u državnom proračunu na temelju ugovora o najmu stana zaključenog između najmodavca i zastupnika kao korisnika s obvezama najmoprimca te Hrvatskoga sabora. (točka II. stavak 1.).

3. Naknada troškova režije - isplaćuje se na temelju računa zastupnika do iznosa 70 eura mjesečno (točka II. stavak 2.).

4. Pravo na naknadu za odvojeni život (točka II. stavak 4.)

Naknada za smještaj zastupnika i naknada za odvojeni život isključuju pravo zastupnika na dnevnice za dane dolaska i povratka sa zasjedanja odnosno sjednice radnog tijela ili kluba zastupnika (točka II. stavak 5.).

Naknada za odvojeni život ne isplaćuje se zastupnicima u vremenu od 15. srpnja do 15. rujna i od 15. prosinca do 15. siječnja tekuće godine, te u razdoblju od raspuštanja do konstituiranja novog saziva Hrvatskoga sabora (točka II. stavak 6. Odluke o smještaju zastupnika Hrvatskoga sabora u Zagrebu u vrijeme zasjedanja Sabora, radnih tijela i klubova zastupnika);

PRAVA NA TEMELJU ODLUKE O UVJETIMA KORIŠTENJA SLUŽBENIH OSOBNIH AUTOMOBILA, MOBILNIH TELEFONA, SREDSTAVA ZA SLUŽBENA PUTOVANJA, POSLOVNIH KREDITNIH KARTICA I SREDSTAVA REPREZENTACIJE („Narodne novine“, br. 137/02. – pročišćeni tekst, 18/06., 59/16. i 75/24.)

- 1. Pravo na naknadu troškova kilometraže jednom pri dolasku i odlasku u svakom tjednu koliko traje zasjedanje** – zastupnici koji koriste smještaj u stanovima za službene potrebe ili u unajmljenim stanovima i oni koji iznimno koriste hotelski smještaj te zastupnici koji imaju osiguran smještaj u stanu koji je u njihovom vlasništvu ili vlasništvu člana njihove uže obitelji, a na sjednice Sabora, radnih tijela i klubova zastupnika dolaze vlastitim ili unajmljenim vozilom, odnosno vozilom u vlasništvu člana uže obitelji ili člana zajedničkog kućanstva, imaju pravo na naknadu troškova kilometraže jednom pri dolasku i odlasku u svakom tjednu koliko traje zasjedanje (točka VI. stavak 1.).

Naknada troškova za korištene privatnog automobila u službene svrhe iznosi 0,27 eura po prijeđenom kilometru (točka III. stavak 1. Odluke o visini dnevnice za službeno putovanje u zemlji i visini naknada za državne dužnosnike, suce i druge pravosudne

dužnosnike, te ostale zaposlene koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna, a čija prava nisu uređena kolektivnim ugovorima, „Narodne novine“, br.117/12.).

2. **Pravo na naknadu troškova javnog prijevoza jednom pri dolasku i odlasku u svakom tjednu koliko traje zasjedanje** - zastupnici koji koriste smještaj u stanovima za službene potrebe ili u unajmljenim stanovima i oni koji iznimno koriste hotelski smještaj te zastupnici koji imaju osiguran smještaj u stanu koji je u njihovom vlasništvu ili vlasništvu člana njihove uže obitelji, a na sjednice Sabora, radnih tijela i klubova zastupnika dolaze sredstvima redovitog javnog prijevoza, imaju pravo na naknadu troškova prijevoza jednom pri dolasku i odlasku u svakom tjednu koliko traje zasjedanje (točka VI. stavak 2.)
3. **Pravo na naknadu mjesečnih troškova prijevoza** – imaju zastupnici koji ne koriste smještaj u stanovima za službene potrebe, u unajmljenim stanovima, hotelski smještaj i smještaj u stanu koji je u njihovom vlasništvu ili vlasništvu člana njihove uže obitelji, a imaju prebivalište udaljeno više od 50, a manje od 150 km od Zagreba i na sjednice Sabora, radnih tijela i klubova zastupnika dolaze sredstvima redovitog javnog prijevoza, odnosno vlastitim ili unajmljenim vozilom odnosno vozilom u vlasništvu člana uže obitelji ili člana zajedničkog kućanstva, imaju pravo na naknadu mjesečnih troškova prijevoza do 600 eura (točka VI. stavak 3.)

Pravo na navedene naknade ostvaruje se po **odobrenju tajnika Sabora, a uz predočene odgovarajuće dokumentacije** - potvrda o vlasništvu, ugovor o najmu vozila, izjava o korištenju vozila u vlasništvu člana uže obitelji ili člana zajedničkog kućanstva, potvrdu o naplaćenju cestarini, karte prometnog sredstva redovitog javnog prijevoza (točka VI. stavak 4.)

Udaljenost se utvrđuje na temelju kartografske podloge i to kao najkraća, najekonomičnija automobilska ruta od adrese prebivališta do adrese obnašanja dužnosti (točka VI. stavak 5.)

PRAVA NA TEMELJU ODLUKE O ZASTUPNIČKOM PAUŠALU („Narodne novine“, br. 14/03., 70/04. i 56/17.)

Ovom se odlukom određuje **visina i način isplate zastupničkog paušala** na koji imaju pravo **zastupnici** izabrani u Hrvatski sabor **za povećane materijalne troškove u obnašanju zastupničke dužnosti**. Pravo na zastupnički paušal zastupnik ostvaruje **ex lege od početka trajanja zastupničkog mandata i za njegovo ostvarenje nije potrebno podnositi zahtjev** (točka I.).

Zastupnički paušal određuje se u mjesečnoj svoti na temelju važeće dnevnice za službeno putovanje u Republici Hrvatskoj te ne podliježe oporezivanju. Obzirom da zastupniku izabranom u Hrvatski sabor pripada pravo na zastupnički paušal za povećane materijalne troškove u obavljanju zastupničke dužnosti u **mjesečnom iznosu od 10 dnevnica za službeno putovanje u Republici Hrvatskoj, a budući da je dnevnicu za službeno putovanje u zemlji trenutno 19,91 eura, zastupnički paušal iznosi 199,10 eura** (članak 6. Zakona o pravima i dužnostima zastupnika u Hrvatskom saboru, točka II. Odluke o zastupničkom paušalu i točka II. **Odluke o visini dnevnice za službeno putovanje u zemlji i visini naknada za državne dužnosnike, suce i druge pravosudne dužnosnike, te ostale zaposlene koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna, a čija prava nisu uređena kolektivnim ugovorima** („Narodne novine“, br.117/12).

Isplata zastupničkog paušala obavlja se za prethodni mjesec iz sredstava osiguranih u državnom proračunu Republike Hrvatske (točka III.).

Isplata zastupničkog paušala **prestaje s danom prestanka, odnosno mirovanja zastupničkog mandata zastupnika**, sukladno odluci koju o prestanku, odnosno početku mirovanja zastupničkog mandata zastupnika donosi Hrvatski sabor.

Kada se po odredbama zakona i Poslovnika Hrvatskoga sabora ispune uvjeti za prestanak, odnosno mirovanje zastupničkog mandata, a Hrvatski sabor o navedenom još nije donio odluku, pravo na zastupnički paušal prestaje s danom ispunjenja uvjeta za prestanak, odnosno mirovanje zastupničkog mandata zastupnika (točka IV.).

Pravo na zastupnički paušal utvrđuje **rješenjem Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove Hrvatskoga sabora** (točka V.).

SANKCIJE ZA NEOPRAVDANI IZOSTANAK ZASTUPNIKA

– regulirane su **ZAKONOM O PRAVIMA I DUŽNOSTIMA ZASTUPNIKA U HRVATSKOM SABORU** („Narodne novine“, br. 55/00., 107/01., 86/09., 91/10., 49/11., 12/12., 102/14. – Odluka USRH i 44/17.) tj. zadnjim izmjenama i dopunama navedenog Zakona koji je stupio na snagu 13. svibnja 2017.

U članku 6.a Zakona propisano je:

Zastupnik ima pravo i dužnost sudjelovati u radu sjednica Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, u skladu s Ustavom Republike Hrvatske, zakonom i Poslovníkom Hrvatskoga sabora.

Zastupnik potvrđuje dolazak u Sabor zastupničkom iskaznicom, elektroničkim putem. Dolaskom u Sabor smatra se i sudjelovanje zastupnika u radu radnih tijela, rad u klubu zastupnika te putovanje zastupnika po odobrenju predsjednika Sabora.

Za svaki neopravdani izostanak iz Hrvatskoga sabora na dan kada se održava sjednica Hrvatskoga sabora zastupniku će se iznos zastupničkog paušala iz članka 6. ovoga Zakona umanjiti za iznos jedne dnevnice za službena putovanja u Republici Hrvatskoj. Odluku o umanjenju, na temelju dostavljene dokumentacije o nazočnosti zastupnika u Saboru, odnosno dostavljene dokumentacije zastupnika kojom on potvrđuje svoj opravdani izostanak iz Sabora, donosi radno tijelo Hrvatskoga sabora nadležno za upravne poslove, a najviše do utvrđenog iznosa zastupničkog paušala.

Opravljanim izostankom zastupnika iz Hrvatskoga sabora smatrat će se:

- bolest, što je zastupnik dužan opravdati liječničkom potvrdom,
- smrtni slučaj u obitelji,
- sudski poziv,
- prisustvovanje društveno-političkim, gospodarskim, znanstvenim, kulturnim i drugim skupovima, konferencijama, manifestacijama i svečanostima na koje je zastupnik pozvan.